

Pogled v prihodnost

Do kje seže naš pogled?

Leta 1993 je Unesco pod vodstvom Jacquesa Deloresa oblikoval neodvisno komisijo za izobraževanje za 21. stoletje, ki poudarja štiri stebre izobraževanja:

učiti se vedeti,

učiti se delati,

učiti se živeti in

učiti se biti.

Prvi uporni steber učenje za znanje nam daje tudi možnost samostojnega učenja.

Drugi nam daje možnost prepletanja šolskega pouka in dela, to je vseživljenjsko izobraževanje.

Tretji upornik izobraževanja je naučiti se živeti v skupnosti, kjer je dragocena prav različnost: učiti se sobivati.

Četrti uporni steber je učiti se biti, to je bivati sam s seboj in odkrivati....

Vsa štiri področja so (naj bi bila) navzoča v procesu poučevanja in v celotnem sistemu izobraževanja.

Tretji in četrti steber pomenita povezovanje znanja in vrednot, iskanje pristopov za boljše medsebojno razumevanje, boljše medosebne odnose.

Vsebinsko (deklarativno) znanje se tesno povezuje s proceduralnim – poleg vsebin vsebuje tudi spoznavne procese in spretnosti.

DIDAKTIČNI izzivi pri predmetu družboslovje:

Kako približati temeljne družboslovne pojme, pojave in procese v sodobni družbi, spodbujati h kritičnemu in kreativnemu mišljenju, skupnostnemu, socialnemu, medkulturnemu učenju in delovanju, družbeni in državljanski participaciji, odgovornosti, angažiranosti, socialni in etnični občutljivosti, solidarnosti, sodelovanju...

Še naprej bomo krepili zavedanje, da živimo v svetu vedno večje soodvisnosti, kjer nobeno od naših dejanj ni brez vpliva.

Preko več perspektivnega soočanja z resničnostjo je možno razviti kulturo radovednosti, problemsko razmišljanje, sposobnost dialoga...in odpiranje novih perspektiv.

KONTEKST:

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA:

Koncept predmeta družboslovje omogoča povezovanje, dopolnjevanje in nadgrajevanje ciljev ter vsebin, kar učitelja usmerja v smiselno načrtovanje pouka in dejavnosti. Prav tako predmet spodbuja uporabo raznovrstnih oblik in metod poučevanja. Izhajajoč iz temeljnih konceptov družboslovnih znanstvenih disciplin naj učitelj v šoli in zunaj nje uporablja različne oblike in metode dela: usmerjanje v samostojno delo in reševanje problemov, skupinsko učenje, učenje z delovanjem, strategije za spodbujanje kritičnega mišljenja in druge metode, ki prispevajo k osebnostnemu razvoju dijakov ter k razvoju demokratične skupnosti. Spodbuja naj jih k spremljanju aktualnega dogajanja v družbi, krepí veščine sodelovanja in sposobnost komuniciranja. Pouk naj bo osmišljen s povezovanjem vsebin o aktualnih temah, z organiziranjem interdisciplinarnih strokovnih ekskurzij, projektnih dni, terenskega dela, izmenjav itd. Učitelj naj smiselno vključuje tudi smernice za razvoj različnih kompetenc. Z uporabo takšnih didaktičnih metod učitelj oblikuje spodbudno in varno učno okolje, v katerem dijaki aktivno sodelujejo in razvijajo sposobnosti in veščine. Cilji v katalogu znanja, ki so podčrtani, nakazujejo možnosti za medpredmetno povezovanje geografskih, zgodovinskih in socioloških vsebin, ki jih je mogoče dosežati na različne načine.

Učitelj naj tako v pedagoški proces vključuje smiselne medpredmetne in kroskurikularne povezave, ki praktično, uporabno in življenjsko obogatijo pouk. Predlagano zaporedje vsebin ni

obvezujoče, pač pa je pomembno, da dijaki spoznajo medsebojno povezanost posameznih družbenih pojavov in kompleksnost procesov v družbi. Pri obravnavi vsebin mora biti poudarjena njihova soodvisnost. Zato ni pomemben vrstni red obravnavanih vsebin, ki jih vsebuje katalog znanja. Priporočena je tudi aktualizacija posameznih obravnavanih vsebin. Tudi cilje, vezane na okoljsko problematiko, je smiselno uresničevati medpredmetno v okviru projektne delo in drugih učnih oblik; tako je mogoče povezati cilje različnih predmetov in jih obravnavati z vidika naravoslovja, družboslovja ter tehničnih področij. V projektne delu naj tako sodelujejo učitelji družboslovja, naravoslovja in drugih strok.

Vir: <http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2021/programi/SPI/KZ-IK/druzboslovje.pdf>